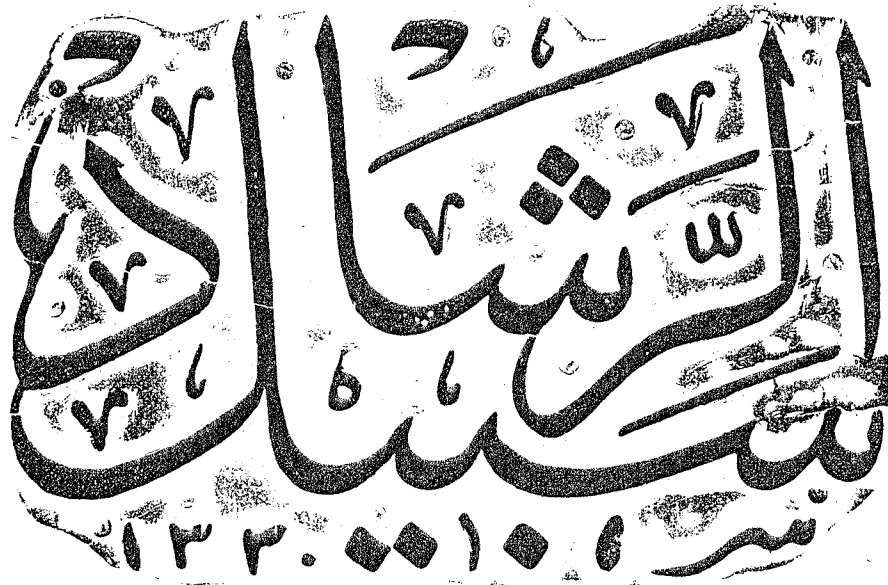

آبونه نمره ۱ : هر بر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ممالک اجنبیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سی ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اماده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آبمون اهدکم سیل الرشاد

ادرس بدیلنده ایریج
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نوسروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنبیه دن آبونه
اولنرک آدرس لرینک
فرانسه زجه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندردلیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

خوش ہو سوزینک جدیدتہ قائلی دہ اینسامیور یا ۱ پی بویہ ایمش دہ اسلامک سرعته انتشار ایتھسندن، افراد مسلمینک جو غلامی حسابہ ارواح نصرانیہک آزما سندن طولای اولجہ بڑہ دیکتدیکی او قولاقار طیرمالایان اوزون و ناموزون مرثیہ لہ نایدی ؟ باخصوص بوسطرلرک دہا مرکبی قورومادن بش آلی سطر آشایدہ بابانک نظرندہ - طبقی پروتستانلق کبی - شیزماتیک یعنی آنا کلیسادن افتراق ایتش اولان زوالی روم کلیساسنہ ندن او قدر چایور ؟ عقل قنطاریہ، اورونجہ بو سوزدہ کی تناقض آب آچیق کورونور .

لکن مؤلفک بورادہ استعمال ایتدیکی آلت استدلال قوانین عقلدن استنباط اولونان قیاسک منطقہ دکلدن. اونک بورادہ قوللاندینی - تمیز جائز ایسہ - منطق حسیدر . عقلی هانکی حسہ زبون ایتدیکی تصریحہدہ حاجت یوق . روم کلیساسی اسلامک انتشارینہ مقاومت ایدہ مدیکی ایچون اوکا قارشى بغضی اوتہ کندن زیادہ در . پروتستانلغک ظہوری ایسہ فتوحات اسلامیہک طور دینی ، صولت اسلام تدافعی مقاومتہ منقلب و بر جوق اقوام اسلامیہ پروتستان اقوامہ مغلوب اولدینی ایچون بو موضوعدہ اونلر حقندہ کف لسان ایتکی ترجیح ایدیور . یوقسہ عقیدہ اعتباریلہ قاتولکلکک نظرندہ مریض و بو کلیسا . نک سلامتی ایچون واجب القطع عضولر اولمقدہ البتہ پروتستانلغک اورتودوقسلقدن فرقی یوقدر . مؤلفک استدلالندہ بر آز جدیت وارسہ اسلامہ - فرض بویا ۱ - بوکون یکی بر قوت کلوبدہ خستہ عضو دیدیکی شرق کلیساسنی بوسبوتون اورتہ دن قالدیرسہ ، بوتون اورتودوقسلری مسلمان ایتسہ بویکی فتوحانہدہ قاتولکلکک نجات بخش اولیور دیہہ سونیہ سی لازم کلیرکہ بو فرضک احتمال وقوعی بیلہ مومی الہک عقل ومنطقنی محورندن اویناتیر ظن ایدہ رم . چونکہ دہا بوسوز قلمندن طامالار طامالماز هان :

«اسلامیتک مدح وسفایشنہ دائر برائر یازمقی فلرندہ دکلز . وظیفہ لرزدن بری بو جدالو دینک بفریتہ ویردیکی غیر قابل تصویر فلاکتری ، نامتناهی خطالری (خطالرک کیمہ هائد اولدینی آکلاشیلامیور) بیطرفانہ (۱) حکایہ ایتکہ اولاجقدر . »

سوزلریلہ ناقوس استغفارینی چین چین اوتدیرمکدہ استعجال ، « بیطرفانہ » تعبیر نفاق آلودینی دہ اونو تمقیزین - محضادیل آلیشیقانی اولارق - استعمال ایدیور . بوتاریخک بوتون پروغرامی شو صولک سطرلرک تلخیص ایدلمش بولوندینی ایچون کتابک بڑہ آجدینی کشور حرفاندہ آدیلمر منری ناصل حسابلایہرق آتمقی لازم کلدیکی برکت ویرسون کہ ینہ مؤلفک لطف دلالتیلہ اوکرہ نیورز .

فقرنک بوندن صوکرہ سی شرق کلیساسنک ذم و تقیضہ هائددر ، «روملرک وروسلرک تابع اولدینی بو اورتودوقس خرسیتیانلغک بدنجی

« وسعت حال صاحبی اولان حالہ کورہ اتفاق ایتسین . رزقی محدود اولان، جناب حقک کذبتہ احسان ایتدیکندن اتفاق ایتسین . جناب حق کیمسہ یہ وسعتندن فضلہ برشی تحمیل ایتز . الله، عسردن صوکرہ یسر احسان ایلر . »

مشیر مسیحی قیبرای

اسلام تاریخی مہندہ

مرفل - § ۲

بوفقرہ نک موضوعی « اسلامیتک خرسیتیانلغہ بالواسطہ ایفا ایتدیکی خدمتی کوسترہ جک بر اثر هنوز یازلامش » اولدینی ایچون بوقراکلق وغیر مکشوف نقطہ بی سوزدہ ایضاح اولیور . فقط مؤلف جنابلربنک بوبک جتین اعتراف ایتساندہ کی سوزلری بک صقینتیلیدر . اوزرندہ کتم حق التزام ایدن و مشہودلہ عداوتی مرحال و طورندہ ظاہر اولدینی حالہ ماوقعہ مطابق بعض سوزلری محضا حکامک شاشیرتمہ زوری ایلہ کسوۂ ابهامہ بورویہرک مکرہا و کرہا آغزندن فیرلاتان بر شاهد زورحالی وارددر . عصری مدنیتک آسیادہ کی دہا قدیم و دہا محافظہ کار مدنیتلر اوزرندہ کی تاثیر انحلال پرورانہ سنہ مسلمان قوملربنک مقاومت کوسترہ لرندہ اولیہ غلبہ چالماز بر عناد و اصرار وار ، ایمش « کہ مجادلہ بو اہمیتی ایلریدہ دہ محافظہ ایدہ جک ، ایمش . « اسلامیتک ظہورینی خرسیتیانلغک لندن مؤبدآ آلدینی مؤمنلرک مقداری » ، خرسیتیان کلیساسنہ باعث اولدینی معنوی ومادی ضررلرک چوقلانی یوزندن خرسیتیانلغک دوچار اولدینی مصائبک الک عظیمی کبی تلقی » ایتدیکندن طولای مؤلف خرسیتیان کلیساسنی محتاج تسلیت عد ایدہرک اسلامک نصرانیتہ بالواسطہ خدمت ایتدیکی سویہ مکہ یورکنہ بر آز صو سرہمکہ لزوم کوریور . و :

« ... اسلامیت خرسیتیانلغک خستہ بر جوق عضولرینی قطع ایدہرک و اونی مشکل بر امتحانہ صوقہرق خرسیتیانلغہ بالواسطہ بوبوک بر خدمتہ بولونمشدر . پروتستانلق روم فورماسی قاتولکلکک انحطاطی تحدید و توقیف ایدن نجات بخش بر عکس العمل وجودہ کتیرمہ مشیدر ؟ »

دیورکہ بوناشنیدہ استدلالک قوتنہ طوغروسی دیہہ جک یوق . دیمک کہ خرسیتیانلق ، جماعتندن یوزلرجہ میلیون خلقتک اعتزالی ویا دیگر بر دینہ کیرمہ سی سایہ سندن نجات بولمش ، انحطاطی تحدید و توقیف ایدلمش ، اولیہ می ؟ بو نہ عجایب دین وعقیدہ ایمش کہ سالکانی آزمادبجہ رسوخ واستقرار پیدا ایدہ میور ، دہا غریبی وارلغنی قورتارہا میور ؟ دنیادہ دینی، غیر دینی هیچ بر جماعت وارمیدر کہ ہم فکر و ہم عقیدہ اولان افرادینک آزماسیلہ افتحار ایتسون ؟ ہر حالہ تسلیتک بونوی بوتون معناسنجہ زوکورت تسلیسیدر . بوقیاسی تمثیلی کولونجدر ،

عصر دن (یعنی ظہور اسلام تاریخین) زمانہ قدر ہیچ بر اثر ترقی کو سترمدیکی خاطر لاتقدن صوکرہ :

« . . . بوکون موجود اولان مختلف خرسیتانلق شکلری آراستہ اورتودوقس مذہبی مرض ابتدایی حرکتسزلکدن وعلی حالہ تولدن طولایی اک آژ نائل موفقیت اولانیدر . چونکہ بو دیکشمہ مزاک بو وضعیتہ بر تدنیہ معادل اولیور . »

سسوزلرینی علاوه ایتکده در . اولیلہ یا ، قاتولیکر اسپانیان ، سجلیان ، مالطہ دن ، بالہ آر آطہ لرندن ، بحارستاندن اسلامک نام ونشانی قالدیردیلم . بنغازیدن تامغرب قصایہ قدر بوتون اسلام اولکلرینی قبضہ تسخیرہ کچیردیلم . پروتستانلردہ ہندی ، مصری ، جاوا آطہ لرینی ہب آلدیلر ، حرکتسز طورمایوب ترقی ایتدیلمدہ روملرلہ روسلرک آرارلندہ قالان تورکاری اورتودوقسلر حالا بیتیرہ مدیلر . بوندن بویوک وظیفہ ناشناسلق ، دلیل عجز ومسکنت اولورمی ؟

شمدی بوقباحتی ، مجرم کلیسانک مسلمانلری . خرسیتانلغہ بالواسطہ نہ دورلو خادم ایتدیکنی آکلاتغہ صیرہ کلور . باقیکنز ناصل برلسان ایلہ . « . . . اسلامیت ہیچ ظہور ایتہ مش اولسیدی بو مرتجع روحلی اورتو . دوقسلقی (عجایب ! قاتولیک پاپاسلرک لبرال ولائیک روحلی اولدقلرینی بو وسیلہ ایلہ اوکرہ نیورز) او تاریخین بو زمانہ قدر حکمران قلوبدہ قرون وسطانک اک فنا عصررندہ بوتون دنیایی تنویر ایتش اولان او محترم عرب وعجم مدنیتک تولدینہ میدان ویرمہیدی آسیانک غرب طرفلرلہ قرون وسطا آوروپایی عجبا نہ حالہ بولونوردی ؟ »

سؤالہ علمہ ، حق وحقیقتہ تصدیق قیلندن ایراد ایتدکدن صوکرہ ہان :

« بوراسنی کیمہ تعین ایدہ مزہ . شرقدہ سیاحت ایدن برآدم اورتودوقسلرک قاتولیکلک ، پروتستانلق کی سائر خرسیتان مذہبلری قارشیسندہ کی کرلیکنی کندی کوزلرلہ کورہ بیلیر . »

جواب وتعلیلنی یامایہ رقی مذہبک کرلیکنی اثباتہ یلتمشدر . مؤرخ مدققمز بورادہ الفاظی یکدیگری مقامندہ استعمال ایدہ رک پک بارلاق بر مغالطہ یاییور . چونکہ اورتودوقسلرک کرلیکی باشقہ ، اورتو . دوقسلنک کرلیکی ینہ باشقہ معنی افادہ ایدر . مؤلفک قصد ایتدیکی کرلیک اورتودوقسلرہ راجع ایسہ ہیچ شبہ یوق کہ بو کرلیک اونجہ دائرہ اسلامک توسعہ ، دنیایی تنویر ایتش اولان او محترم عرب وعجم مدنیتک تولدینہ میدان ویرمہ لرندن عبارتدرکہ اسکی زمانلردہ قاتولیکلردہ روملردن فضلہ برشی یامامادقلرینہ نظراً عینی تہمتدہ اونلرلہ مشترک بولونیورلر . یوق اگر بو کرلیک عقیدہ یہ طائد ایسہ دلائل عقلیہ ووقایع تاریخیہ ہر حالہ قاتولیکلکک علیہ در .

برکرہ بوتون مذہاب نصرانیہ یہ ساری برمرض مشترک واردرکہ اودہ مسائل ایمانیہ نک عقلہ منافات صریحہ سنہ باقارق بونلری میزان عقلہ اوردقدن ناسی تحذیر ایتکدن عبارتدر . مثلاً « بر اوچدر ، اوچ بردر ، توحید عجیبہ ، ابن اللہک تجسد و نفسنی فدا ایتدکدن

صوکرہ نوع بشری خلاص ایتک ایستہ دیکی حالہ یالکز بو عقیدہ عجیبہ ایمان ایدنلری قورتارہ بیلمش اولدیغہ ، کلیسادہ اثنای آیندہ ہرکسک ییدیکی اکک ابلہ ایچدیکی شرابک بالذات ابن اللہک اتندن وقانندن باشقہ سی اولمادیغہ اعتقاد قیلندن « اسرار ایمانیہ » دیدکاری اسرار سبعہ یی آ کلامغہ عقلہ یول ویرمکدن ایسہ عقلی یولجی ایتک دہا مناسب اولہ جقنہ قائل اولورلر . بو مسائل اوزرینہ اعمال ذہن وفکر ایدنی کافر صایارلر . خرسیتانلق عالمندہ عقل ایلہ ایمانک تعارضنی دائما کوروب ینہ دائما عقلی ایمانہ فدا ایتک اوقدر آلیشمشسلردرکہ اک بویوک الہیات علماسی عقلاً قبول ایدہ میہ جکمزیشنی بحسب الایمان تصدیق ایدہ رزہ دیرلر . قانت کی اک بویوک واک متأخر اولان بر فیلسوف بیلہ عقل نظری یعنی ادلہ عقلیہ ایلہ صانک ردوابطالہ چالیشدینی وجود واجب و آخرت کی حقایق عالیہ یی عقل عملی یعنی دلائل ایمانیہ ایلہ تصدیق ایتک لازم کلدیکنی بی محابا سویلر . ایشہ بو مرض مشترک ہر کوئہ عرضنی چکمکدہ قاتولیکلکک اورتودوقسلقدن ہیچ فرقی یوقدر . فضلہ اولارق شمعون الصفاک (سن پیرک) وکیلی دیدکاری پایاہ لایخطیلک اسناد ایدہ رک انسانک سعادت دنیویہ و اخرویہ سنی اونک - جنت عرصہ لرینی پارہ مقابلندہ آرشون آرشون ، دونوم دونوم صائمق رادہ لرینہ واران - ہوسات ہوا پرستانہ سنہ تابع عد ایتملری کی حوصلہ سوز اعتقادات ایلہ آلودہ بولونیورکہ لوتہ ریانیم ، قالوینیم ، آنغلیقانیسم کی دورلو ناملرلہ پروتستانلغہ داخل اولان نصارایہ عصیان بایراغنی آچدیرمشدر . ذاتاً مغالطہ سنک پک آجیق اولماسی مؤافی دہ بر آژ وسوسہ یہ دوشورمش اولہ جق کہ :

« . . . و (شرقدہ سیاحت ایدن آدم) بعضیلرینہ احتمال کہ حقسزکی کلہ جک بو تنقیدک معناسنی تقدیر ایدہ بیلیر . »

دییہ سفسطہ سندہ کی آغیرانی عقلی صیرہ بر درجہ یہ قدر تعمیرہ چالیشیورسدہ زحقی بیہودہ قالیور . دوام ایدہ لم :

روم ملق ظہور اسلامدن اول بیلہ « ہر درلو انکشاف و پروپاگاندا قوتنی غائب ایتش ایش » ، یدنجی عصردہ کی روملر بوتون فعالیتلرینی عقیم الہیات مناقشہ لرینہ حصر ایدیورلر ، مش . « ایلک خرسیتانلغک غایت یوکسک مفکورہ ، سنی ، ایلک کناہک جزای ابدیسندن تخلیص ایچون دین حقیقتہ جلب ایتک ، املنی تمامیلہ اونوتمشلرمش ، « روملرک اخلاقی و عسکری اقتدارسزلقلری کی ساسانیلردہ و دینلری دہ تدنی وانحطاط حالندہ بولونیور ، ایش . ایشہ بویلہ بر زماندہ « اسلامیت نا کھانی صورتدہ میدانہ جیقمش ، ایش .

عقیم الہیات مناقشہ لری قاتولیکلرددہ مع زیادہ وارایدی . حالادہ واردر . بونی روملر حقندہ قصور صایماسی حقسزلقدردہ ایلک کناہک جزای ابدیسندن تخلیصک نہ دیمک اولدیغنی قارئلر مزک بر چوغی

آ کلا یامادینی ایچون مختصر بر ایضاحه محتاجدر . هر هانکی مذهبدن اولورسه اولسون خرسیتیانلرجه اسرار ایمانیه دن اولمق اوزره خصوصات آتیه یه اعتقاد ایتک واجبدر ، ایمان ایتمین کافر در : جناب حق آدم بابامز (صلی الله علیه وسلم) ی یاراتوب جنته قویدقدن صوکره واقع اولان زله مهوده سندن طولای ام البشر حضرت حوا ایله برلکده کندیسنی اورادن اخراج ایتدکدن باشقه هر ایکسینه ده - بوتون انبیسای عظام حضراتی ده طبیعی داخل اولمق اوزره - نسلارینه ده لعنت ایتمش ۱۱۱ بوتون نوع بشر کندیلرینک ایشله مه دیکی بر بابا جرمندن ، خطیئه اصلیه دیدکاری معصیتدن طولای ابدیاً جهنمه یانغه محکوم اولمش ، صوکره جناب حق بو کناهکارلره آجیمش اما عفو چاره بولامامش ، نهایت اوغلی (ا) مسیحی (صلی الله علیه وسلم) صورت جسدانیه سی ایله بودنیایه کوندرمش . اوده کندینی چارمیخه کردیره رک نوع بشره فدا ایتمش ، حق جهنمه کیرمش و بویله بر فدا کارلقدن صوکره بوجرمسز زوالیلرک آنحق بر قسمنی یعنی صلیبه ومؤخرأ کلیسا تشکیلاتک اصدار ایتدیکی مقرراته ایمان ایدنلری قورتاراییلمش . ایشته بوصورتله نجات بولمش اولانلرک وظیفه سی نجات بولاماشلری حوصله عقله صیغمایان بو سر ایمانیه دعوت ایدرک زمره ناجیه نک عددینی جو غالتیق اولدینی ایچون روملری بو وظیفه لرینی اهل ایتدکلرندن طولای دوچار عتاب ایدیور . حال بوکه اگر حقیقه بی طرف ومنصف ایسه مسائل اعتقادیه ده ای کوتو عقلنی استعمال ایدن غیر نصرانی اقوامه وباخصوص مسلمانلره بو آ کلا شیلماز سری تلقین ایده مه مکده اولنری معذور کورمه سی لازم کایدی . چونکه بو کون بیله میسیونرلر کندیلرینی حمایه ایدن اونامتناهی قوتلر ، دست سماحتلرینک ابدال ایتدیکی بونجه میلیونلر وارکن دنیانک هر کوشه سنده ، باخصوص مسلمانلره قارشیلار . شنبجه دوچار خیت و مساعیلری کرفتار عقامت اولیور دییه دائماً شکایت ایدوب طور مقده درلر . آغاجه ، طاشه طاپان اقوام وحشیه قارشیسنده بیله بومیسیونرلر مسلمان تاجرلرک تلقیناتی ایله چارپیشنبجه یوز کری ایتک مجبوریتده قالدق لرینی اعتراف ایدیورلر . ضرب کیدساری ایچون عیب صایلمایان برشی شرق کیدساسی ایچون نه دن عیب اولیور ؟ ایشته بو چاراشیق سوزلرک هبسی دین اسلامک انکشافی ، حائر اولدینی فضائل و کمالات ذاتیه سی اثری اولمایوب خارجی سبیلره واقع اولدینی آ کلا تمق ایچوندر . عالم اسلامک خارجنده بوکی اخلاقی ، عسکری ، دینی انحطاطلر و ارایمش ده کندیسنبجه بالطبع شایان اسف اولان انکشاف دین اسلام اونک ایچون ساحه امکانه کیرمش دیمک ایستیور . بوندن صوکره کی سطرلری برابر اوقویالم :

«... ایشته اوزمان ، اسلامیت ناکهانی صورتده میدان چیقدی . بر تهدید تخریب کی میدان چیقدی .»

دقت بویورلسون ، «تهدید تخریب» ایله توصیف ایتدیکی شی بر صحیفه اول «دنیایی تنویر ایتمش محتشم» وصفی کندیسنه روا کوردیکی عرب و عجم مدینتی احضار ایدن دیندر .

«... مع مافیه آسیا و آفریقا خلقی ایچون بلکه دها قابل ادراک اولقله برابر خرسیتیانلرک اساساتندن دها آز یوکسک اساساتدن حرکت ایتدی حالده بدایت تولدنن اعتباراً نا قابل مقاومت بر قوت اکتساب ایتدی ، خرسیتیان دینه قارشی قولای بر ظفر قازاندی .»

بوده سوزمی ؟ مقصد مسلمانلرک خرسیتیانلرک دینه قارشی قولای بر ظفر قازاندینی اثبات ایسه بو قدر ضعیف ادله ایله میدان چیققی بر مؤرخه یاقیشیری ؟ دها یوکسک اساساتدن حرکت ایدن کیمسه ویاشی . کندیسندن اوستون اولان اساساته ناصل غلبه ایده بیلیر ؟ حقسز اولارق ماده و قهرراً واقع اولان غلباتک موقت اولدینی بو ذات عجیایلمیورمی ؟ قناعتلرک چارپیشدینی برده مادون اولانک قناعتی مصادمه دن صوکره - بوندن اولکی فقره ده اعترافی وجه ایله - ناصیل درین اولابیلیر ؟ بزم بیلدیکمز کوره حق دائماً غالبدر ، دائماً طالبدر . منکرینک انکاری ده ، قهر و غلبه سی ده اولسه بو انکار و غلبه موقدر . «... بی دین بو عین اقوامی الکتزقله دی ، اولنری یکیدن جانلاندیردی . اسکی عضویتلره یکی بر حیات نفخ ایتدی . محتشم بر مدینت یاراندی .»

بغیر حق یانغینه بکزه تیلن ، صفت کاشفه سی محو و تخریب ایتمش کی کوستریلن عرب و عجمک او محتشم مدینق اولماسه یدی البته شیمیدیکی محتشم مدینت ده طوغمازدی . فقط انصاف ایدلم ، آروپا مدینتی طوغوران خرسیتیانلرک میدر ؟ بو کونکی مدینته «خرستیان مدینق» دینیلمه سی یا کاشدر . «خرستیانلرک مدینق» در . خرسیتیانلرک دینی مدینتی دکادر . بابالر کندیلرینه رغماً تکامل و تأسس ایدن بومدینتک مدینت اولدینی کره هاً قبول و تسلیم ایتمشلر در . هیچ عقله جواز استعمال ویرمه یین کایسا قانونلری عقل و تجربه اوزرینه مؤسس اولان برمدینق ترویج ایده بیلیری ؟ واقعا آروپا ده کی محتشم مدینتک باباسی اندلس مدینتی اولدی . فقط بو ، قاتولیکلک ایچون عجبا نه یه مال اولدی ؟ بر کره قاتولیکلکی پارچه لادی ، میلیونلرجه ارواحی بابانک دائرة بوتندن اخراج ایتدی . بر جوق قاتولیک ، حق خرسیتیان قلدلرنده کی عقیده یی تزلزله اوضراتدی . قرون جدیده نک تا بدایتلرندن اون سکزننجی عصرک نهایتلرینه قدر بو کونکی بارلاق مدینتک مبشرلری صاییلان نیجه نیجه ارباب فکر و قلمک جانلری کایسانک اوتودافه آتشلری ایچنده تعذیب ایدلدی طوردی . وجدانلره جاسوس اولمق داعیه سنده اولان انکیزیسون محکمه لرینک اجرا آتی هب بو کونکی محتشم مدینق بو غمق ایچون دکلیدی ؟ هر حالده دین اسلام مدینت اسلامیه نک ظهیر ومعینی اولدینی کی نصرانیت شیمیدیکی مدینتک یاردیمجیسی اولمادی . مدینت اسلامیه دین اسلام ایله ال اله وبره رک ترقی ایتدی . دین ایله

انحصاری، یا خود خالق ایلہ مخلوق آردسندہ خصوصی قدسیتلرک قائم اولماسنی قبول ایتمز . هر شخص ، بر پاپاس ویا بر کاهنک مداخله سی اولقسزین خالقه قیام ایدر . منافعی ید انحصارلرینه آلمق ایستینلرک وجوده کتیردکاری نه بر قربان مراسمی ، نده خصوصی آیدلره احتاج واردر . هر انسان، کندینک پاپاسیدر . حضرت محمدک مسلمانلغی بری دیکرندن دها یوکسک اولان بر انسان قبول ایتمز .

آوروپا متفکرلری عبادت اسلامیةک معضل اولدیغنی سویلرلر بوندن شکایت ایدرلر . حال بوکه کلام اللهک تلقین ایستدیکی عبادت غایت ساده وغایت یوکسکدر . قرآن کریم اعمال ایمانی تقریر ایدرکه بونلر شهادتدن، صلاة وزکاتدن ، صیام وحجندن عبارتدر . قرآن کریم صلاتک کیفیت ایفاسنی تفصیل ایتمه مش ؛ فقط پیغمبرمن صلاتی ناصل ادا ایتمشه ، مسلمانلرده اوئی اویلهجه ایضا ایتمکده درلر . مع مافیہ قرآن کریم جناب حقک آنجق انسانلرک تقواسنی ایستدیکی بیان ایلر : « یوزلریکزی مشرقه ، یاخود مغربه دونمه کز طاعت ده کلددر . طاعت آنجق اوکیسه لرک ایشله دیکیدرکه الله، آخرت کونه، ملکدره ، کتابه ، پیغمبرلره اینسانیر ، سودیکی مالنی خیسیملرینه ، یتیملره ، یتیملره ، یولده قالمشلره ، ایستینلره ، برده اسیر اولانلره ویرر ؛ نمازی قیلار ، زکاتی ادا ایدر ؛ صوکره ، معاهده ایستدکاری زمان عهدینی یرینه کتیره نلر ، هله صیقینتیلی ، خسته لقی صیره لرده و حرب زمانلرنده ثبات ومناات کوسترنلر یوقی ، ایشته طاعتلرنده صادق اولانلر بونلردر ، ایشته اللهدن قورقانلر بونلردر . » [۱]

حضور قلب ایله ایفا اولونمایان عبادتک برفائده سی اولمایه جنی ؛ یالکیز بر قومه دکل ، بوتون انسانلغه خطاب ایدن کلمات الهیه نک دوداقلر وقلب آردسندہ بروفاق تام حاصل اوله رق ترتیل اولونماسی لازم کلدیکی بیان اولونمقده در . حضرت (علی) ، آکلادان ، طویمه دن یاییلان عبادتک فائده سز اولدیغنی وهیچ بر خیر وبرکت کتیریمه جکفی بیان ایلر . [۲] امام غزالی . قرآن کریمی ترتیل ایدیورکن عقل وقلبک برلکده ایشله مه سی ایجاب ایستدیکی سویله مکده در . چونکه دوداقلر الفاظی تکرار ایلر . ذکا اولنلرک معناسنی آکلادغه ، قاب وظیفه نک ایجاباته اطاعته یاردیم ایدر . [۳] رسالتناه اقدمز بویوررکه « جناب

[۱] ليس البران تولوا وجوهكم قبل المشرق والمغرب ولكن البر من آمن بالله واليوم الآخر والملائكة والكتاب والنبيين وآتى المال على حبه ذوى القربى واليتامى والمساكين وابن السبيل والسائلين وفى الرقاب واقام الصلاة وآتى الزكاة والموفون بعهدهم اذا طاهدوا والصابرين فى البأساء والفراء وحبن البأس . اولئك الذين صدقوا واولئك هم المتقون (سورة بقره)

[۲] غروددر .

[۳] کتاب (المستطرف) ک برنجی فصلنه مراجعت .

علم آراسنده کی رابطه کوشه دیکى کوندن بری مدنیت اسلامیه ده کوشه دى . مدنیت نصرانییه ایسه بالعکس خرسیتیانلق مدت مدیده معارض قالدی . ضربده دین ایلہ علمک آراسی آچیلما دقجه مدنیت یول آلامادی . اوراده انکل اولان دینی ییقان علم اولمشدر . ایکی دین آراسنده کی فرق ده ایشته بودر .

« ... بوکون بیله بوایمان ، تأثیر انکشافیورانه سی قسم اعظمی اعتباریله سونمش اولقله برابر ، دنیانک اک بویوک منوی قوتلرندن بری اوله رق یابداز بولونیور وآسیاده آفریقا ده خرسیتیانلق فکرلرینک غلبه سینه قارشى ناقابل اقتحام برحصار تشکیل ایدیور . »

سوز نه قدر اکیلوب بوکولسه کرها تسلیم ایدیلن بو نتیجه یک طوغروددر . فقط - تحلیل ایستدیکمز اوزره - مقدماتی هب فاسددر .

« ملین »

اصغر نعیم

اسلامک روح دینی

۲

« یاربى ، دائما حمد وثنايه شایان ، دائما حاضر ، دائما موجود ، دائما یاقین اولان وهر شیئی بیلن سنسک ؛ هر قلبده ، هر روحده یاشایورسک . معرفتک هر فکرده مکنوزدر . »

« اونک شبیهی یوقدر ، نظیری یوقدر ، بردر ، ازیدر ، حمد اوکا ایدیلیرکه عفو ومرحمتی هر کناهکاری صارار واونی انکارایدنلرک بیله رزقنی احسان ایدر . اویوماز ، اویوقلاماز ، حی و قیومدر . رحمتدن بوتون کنساهلرمزى عفو ایدر . بوتون مخلوقاتى سوه . ربمه شهادت ایدر ، پیغمبرینک طوغرولغنه ایمان ایدرم . صلاة وسلام اوکا واونک آل واولادینه .. » [۱]

بر انکلیز محردی دیرکه : « اسلامک اک بویوک شانلرندن بری معبدلرینک انسان ایلله قائم اولماسیدر . کوک قبه نک آلتنده هر هانکی بر یرده بر مسلمان نمازینی قیلار . » [۲]

جناب حقک نامی ذکر اولونان هریر طاهر در . بر مسلمان ایستر اونده ، ایستر اوینک خارچنده اولسون ، نماز وقی حلول ایستدیمی روحنک شکراتی کمال صمیمتله عتبه الوهیه عرض ایدر . عبادتک مدت دوامی ، اونک دقتی اتعاب ایتمز . اساساً اونک عبادتی ، انسانلغک قوللغنی ، جناب حقک عظمتی ومخلوقاتک رحمت الهیهیه اعتمادینی افاده ایدر . مسلمانلرک نمازنده کی اخلاص وعبودیتی ، خرسیتیانلر آکلایاماز . ماضینک مخبر صادق اولان عننه ، رسول اسلامک انشای عبادتده لرزان هیجان اولارق آغلادیغنی بزه خبر ویرمکده در .

حضرت محمدک مسلمانلغی برصنف رهبان طایماز . معارف روحانیه نک